**Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį**

►**B**

# TARYBOS DIREKTYVA

**1985 m. birželio 10 d.**

**dėl architektūros diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, padedančias veiksmingai naudotis įsisteigimo teise ir laisve teikti paslaugas**

(85/384/EEB)

(OL L 223 , 21.8.1985, p. 15)

iš dalies keičiamas:

| | | Oficialusis leidinys | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Nr. | puslapis | data |
| ►**M1** | Tarybos Direktyva 85/614/EEB 1985 m. gruodžio 20 d. | L 376 | 1 | 31.12.1985 |
| ►**M2** | Tarybos Direktyva 86/17/EEB 1986 m. sausio 27 d. | L 27 | 71 | 1.2.1986 |
| ►**M3** | Tarybos Direktyva 90/658/EEB 1990 m. gruodžio 4 d. | L 353 | 73 | 17.12.1990 |
| ►**M4** | Europos Parlamento Ir Tarybos Direktyva 2001/19/Eb 2001 m. gegužės 14 d. | L 206 | 1 | 31.7.2001 |

iš dalies keičiamas:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ►**A1** | Austrijos, Švedijos ir Suomijos stojimo aktas | C 241 | 21 | 29.8.1994 |
| ►**A2** | Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų | L 236 | 33 | 23.9.2003 |

▼B

# TARYBOS DIREKTYVA

**1985 m. birželio 10 d.**

**dėl architektūros diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, padedančias veiksmingai naudotis įsisteigimo teise ir laisve teikti paslaugas**

(85/384/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 49, 57 ir 66 straipsnius,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi pagal Sutartį, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės įsisteigiant ir teikiant paslaugas; kadangi šiuo pilietybe pagrįsto požiūrio principu, *inter alia,* remiamasi išduodant leidimą pradėti architekto veiklą, taip pat registruojantis profesinėse organizacijose ar organuose ar tampant jų nariu;

kadangi vis dėlto reikėtų priimti tam tikras nuostatas, kurios padėtų architektams veiksmingai naudotis įsisteigimo teise ir laisve teikti paslaugas;

kadangi pagal Sutartį reikalaujama, kad valstybės narės neteiktų jokios pagalbos, galinčios iškreipti įsisteigimo sąlygas;

kadangi Sutarties 57 straipsnio 1 dalyje numatyta leisti direktyvas dėl diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo;

kadangi architektūra, statinių kokybė, jų derinimasis su aplinka, pagarba supančiai aplinkai ir miesto aplinkai, kolektyviniam ir individualiam kultūros paveldui yra bendras visuomenės rūpestis; kadangi diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų abipusis pripažinimas turi būti pagrįstas kokybiniais ir kiekybiniais kriterijais, užtikrinančiais, kad pripažintų diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų turėtojai sugeba suprasti ir praktiškai išreikšti asmenų, socialinių grupių ir bendrijų poreikius pastatų erdvinio planavimo, projektavimo, organizavimo ir statybos, architektūros paveldo išsaugojimo ir didinimo bei natūralios pusiausvyros išsaugojimo srityse;

kadangi pagal specialybę dirbančių architektų ugdymo ir mokymo metodai šiuo metu labai skiriasi; kadangi reikėtų numatyti laipsniškai derinti ugdymą ir mokymąsi, kurį baigus pradedama veikla naudojantis architekto profesiniu vardu;

kadangi kai kuriose valstybėse narėse norint pradėti ir vykdyti architekto veiklą, pagal tų valstybių teisę privalu turėti architektūros diplomą; kadangi tam tikrose kitose valstybėse narėse, kuriose šios sąlygos nėra, teisę naudotis architekto profesiniu vardu vis dėlto reglamentuoja įstatymas; kadangi pagaliau kai kuriose valstybėse narėse, kuriose nėra nei vieno, nei kito, rengiami įstatymai ir kiti teisės aktai dėl veiklos naudojantis profesiniu architekto vardu pradėjimo ir vykdymo; kadangi dėl to sąlygos, kuriomis tose valstybėse narėse šią veiklą galima pradėti ir vykdyti, dar nėra nustatytos; kadangi diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų abipusis pripažinimas suponuoja, kad tokie diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai leidžia pradėti ir vykdyti tam tikrą veiklą juos išdavusioje valstybėje narėje; kadangi dėl to pagal šią direktyvą tam tikri pažymėjimai turėtų būti pripažįstami tik tiek, kiek tokių pažy-

([1]) OL C 239, 1967 10 4, p. 15.
([2]) OL C 72, 1968 7 19, p. 3.
([3]) OL C 24, 1968 3 22, p. 3.

▼B

mėjimų turėtojams pagal teisines nuostatas, kurias dar turės priimti išduodančioji valstybė narė, leidžiama pradėti ir vykdyti veiklą naudojantis profesiniu architekto vardu;

kadangi kai kuriose valstybėse narėse teisėtas architekto profesinis vardas suteikiamas ne tik gavus diplomą, pažymėjimą ar kitą oficialias kvalifikacijas patvirtinantį dokumentą, bet ir atlikus tam tikrą laiką trunkančią praktiką; kadangi tokia praktika kiekvienoje valstybėje narėje skiriasi, siekiant išvengti galimų sunkumų, vienodas atitinkamos praktikos laikotarpis kitoje valstybėje narėje turėtų būti pripažįstamas atitinkančiu šią sąlygą;

kadangi 1 straipsnio 2 dalyje „architekto veiklos" nuoroda, reiškianti „veiklą, paprastai vykdomą turint architekto profesinį vardą", kuri pateisinama dėl tam tikrose valstybėse narėse vyraujančių sąlygų, yra skirta tik šios direktyvos taikymo sričiai apibrėžti, nesiekiant pateikti teisinio architekto veiklos apibrėžimo;

kadangi daugelyje valstybių narių architekto veiklą juridiškai ir faktiškai vykdo asmenys, turintys tik architekto profesinį vardą arba dar ir kitus profesinius vardus, tokiems asmenims nesuteikiant šios veiklos vykdymo monopolio, išskyrus atvejus, kai egzistuoja kitokie įstatymai; kadangi pirmiau minėtą veiklą ar kai kurias veiklos rūšis gali vykdyti kitų specialybių atstovai, ypač inžinieriai, baigę specialias statybos inžinerijos ar statybos studijas;

kadangi abipusis kvalifikacijų pripažinimas palengvins pradėti ir vykdyti minėtą veiklą;

kadangi kai kuriose valstybėse narėse egzistuoja įstatymai, leidžiantys toje srityje nusipelniusiems žmonėms, kurių yra labai nedaug ir kurių darbai pasižymi ypatingu architekto talentu, išimties būdu bei nepaisant toje srityje reikalaujamo įprasto ugdymo ir mokymo, suteikti teisėtą profesinį architekto vardą; kadangi tokiems architektams turėtų būti taikoma ši direktyva, nes jie dažnai yra žinomi tarptautiniu mastu;

kadangi 10-12 straipsniuose išvardytų architektūros diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų pripažinimas padeda jų turėtojams iškart įsisteigti arba teikti paslaugas kitose valstybėse narėse; kadangi staigus šios nuostatos įgyvendinimas Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje dėl nedidelio jos dydžio galėtų iškreipti konkurencijos sąlygas ir sutrikdyti šios profesijos struktūrą; kadangi dėl to tai turėtų pateisinti sprendimą suteikti šiai valstybei narei papildomą suderinimo laikotarpį;

kadangi direktyva dėl architektūros diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo nebūtinai reiškia, kad juose įrašytas švietimas ir mokymas, kuriuos baigus išduodami diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai, yra praktiškai lygiaverčiai, naudotis mokslo vardais turėtų būti leidžiama tik kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, kalba;

kadangi siekdamos palengvinti nacionalinėms valdžios institucijoms šios direktyvos taikymą, valstybės narės gali numatyti, kad be oficialių mokslo pažymėjimų asmuo, kuris tenkina tų institucijų numatytus mokymosi reikalavimus, turėtų kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios jis yra atvykęs, kompetentingų institucijų išduotą pažymėjimą, nurodantį, kad šiems mokslo pažymėjimams yra taikoma ši direktyva;

kadangi nacionalinės nuostatos dėl gero vardo ar geros reputacijos gali būti taikomos kaip standartas pradedant veiklą įsteigus; kadangi, be to, šiomis aplinkybėmis turėtų būti atskiriami atvejai, kai atitinkami asmenys niekada nevykdė architekto veiklos, nuo atvejų, kai jie tokią veiklą jau vykdė kitoje valstybėje narėje;

kadangi, teikiant paslaugas, reikalavimas registruotis profesinėse organizacijose ar organuose arba tapti jų nariais dėl stacionaraus ir nuolatinio priimančiojoje šalyje vykdomos veiklos pobūdžio neabejotinai taptų kliūtimi asmenims, norintiems teikti paslaugas, būtent dėl jų veiklos trumpalaikiškumo; kadangi dėl to šis reikalavimas turėtų būti panaikintas; kadangi vis dėlto tokiu atveju turėtų būti garantuojama profesinės

▼B

drausmės kontrolė, už kurią ir atsako minėtos profesinės organizacijos arba organai; kadangi tuo tikslu remiantis Sutarties 62 straipsniu reikėtų numatyti, kad toks asmuo gali būti paprašytas pateikti priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai duomenis apie teikiamas paslaugas;

kadangi pagal darbo sutartį dirbančių architektų veiklai 1968 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1612/68 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Bendrijoje ([1]) nenumato jokių specialių nuostatų dėl gero vardo ar geros reputacijos, profesinės drausmės arba naudojimosi profesiniu vardu; kadangi tokios taisyklės yra arba gali būti taikomos, atsižvelgiant į konkrečią valstybę narę, tiek pagal darbo sutartį dirbantiems, tiek savarankiškai dirbantiems asmenims; kadangi visose valstybėse narėse reikalaujama arba bus reikalaujama, kad architektai turėtų diplomą, pažymėjimą arba kitą oficialią architekto kvalifikaciją patvirtinantį dokumentą; kadangi tokią veiklą vykdo tiek pagal darbo sutartis dirbantys, tiek savarankiškai dirbantys asmenys arba asmenys, kurie karjeros metu dirba ir pagal darbo sutartį, ir savarankiškai; kadangi, siekiant kuo labiau skatinti laisvą jų judėjimą Bendrijos teritorijoje, būtina šią direktyvą taikyti ir pagal darbo sutartį dirbantiems architektams;

kadangi šia direktyva įvedamas abipusis diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų pripažinimas, leidžiantis vykdyti profesinę veiklą tuo pačiu metu nederinant nacionalinių švietimo ir mokymo nuostatų; kadangi, be to, atitinkamos profesijos narių skaičius kiekvienoje valstybėje narėje labai skiriasi; kadangi dėl to pirmuosius kelerius metus Komisija privalo ypač atidžiai sekti direktyvos taikymą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

**TAIKYMO SRITIS**

*1 straipsnis*

1. Ši direktyva taikoma architektų veiklai.

2. Šioje direktyvoje architekto veikla - tai veikla, paprastai vykdoma turint architekto profesinį vardą.

II SKYRIUS

**DIPLOMAI, PAŽYMĖJIMAI IR KITI OFICIALIAS KVALIFIKACIJAS PATVIRTINANTYS DOKUMENTAI, SUTEIKIANTYS TEISĘ JŲ TURĖTOJUI PRADĖTI ARCHITEKTO VEIKLĄ, NAUDOJANTIS ARCHITEKTO PROFESINIU VARDU**

*2 straipsnis*

Visos valstybės narės pripažįsta diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus, gautus baigus 3 ir 4 straipsnio reikalavimus atitinkantį ugdymą ar mokymąsi, kuriuos tos valstybės narės piliečiams išduoda kitos valstybės narės, o savo teritorijoje juos turintiems asmenims suteikia tokią pačią teisę pradėti 1 straipsnyje minimą veiklą ir ją vykdyti naudojantis architekto profesiniu vardu pagal 23 straipsnio 1 dalį, kokia yra suteikiama turintiems pačios valstybės narės išduotus dokumentus.

*3 straipsnis*

Ugdymas ir mokymasis, kurį baigus išduodami 2 straipsnyje minimi diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai, tai - universitetinės studijos, daugiausia susijusios su architektūra. Studijų metu vienodai mokoma tiek architektūros teorijos, tiek praktikos bei užtikrinama, kad bus įgyta:

([1]) OL L 257, 1968 10 19, p. 2.

▼B

1) sugebėjimas projektuoti architektūrinius statinius, kurie atitiktų tiek estetinius, tiek techninius reikalavimus;

2) pakankamai architektūros istorijos ir teorijos bei gimininių meno rūšių, technologijų ir humanitarinių mokslų žinių;

3) žinių apie dailę, turinčių įtakos architektūriniam projektavimui;

4) pakankamai žinių apie miesto projektavimą, planavimą bei įgūdžių, susijusių su planavimo procesu;

5) žmonių ir pastatų ryšio suvokimas, pastatų ir jų aplinkos suvokimas, poreikio jungti pastatus ir juos supančią aplinką žmogaus interesams ir užmojams suvokimas;

6) architekto profesijos ir architekto vaidmens visuomenėje suvokimas, ypač ruošiant suvestines, kuriose atsižvelgiama į socialinius veiksnius;

7) tyrimo metodų supratimas ir statinio projekto suvestinės paruošimas;

8) statybinio projektavimo, statybinių ir inžinerinių problemų, susijusių su statinio projektu, supratimas;

9) pakankamai žinių apie fizikos problemas, technologijas bei pastatų funkcionavimą, kad būtų galima juos įrengti, aprūpinant visais vidaus patogumais ir apsaugant nuo klimato poveikio;

10) būtini projektavimo įgūdžiai, kad būtų patenkinti statinio vartotojų reikalavimai, neperžengiant apribojimų, kuriuos sudaro kainų veiksniai ir statybų taisyklės;

11) pakankamai žinių apie pramonę, struktūras, taisykles ir tvarką, susijusius su projektavimo koncepcijų perkėlimu į statinius bei planų integravimu į bendrą planavimą.

*4 straipsnis*

1. 2 straipsnyje minimas ugdymas ir mokymasis turi atitikti 3 straipsnyje apibrėžtus reikalavimus ir šias sąlygas:

a) bendra švietimo ir mokymo trukmė - ne mažiau nei ketveri metai nepertraukiamų studijų universitete ar jam prilygstančioje švietimo įstaigoje arba ne mažiau nei šešeri metai universitete ar jam prilygstančioje švietimo įstaigoje, iš kurių ne mažiau nei treji metai turi būti nepertraukiami;

b) toks švietimas ir mokymas užbaigiami sėkmingai išlaikant mokslo laipsnį atitinkančius egzaminus.

Nepaisant pirmosios dalies, pagal 2 straipsnį taip pat pripažįstamas mokymas, trukęs ilgiau negu trejus metus „Fachhochschulen" Vokietijos Federacinėje Respublikoje, tokia forma, kokia jis egzistavo pranešimo apie šią direktyvą metu ir tiek, kiek jis atitinka 3 straipsnio reikalavimus, leidžiančius vykdyti 1 straipsnyje minimą veiklą toje valstybėje narėje naudojantis architekto profesiniu vardu, jei toks mokymas yra papildytas ketverių metų praktiniu darbu Vokietijos Federacinėje Respublikoje, kurį patvirtina pažymėjimas, išduotas profesinės institucijos, kurios sąraše yra įregistruotas architektas, norintis naudotis šios direktyvos nuostatomis. Ši institucija jau anksčiau yra nustačiusi, kad architektūros srityje atliktas konkretaus architekto darbas įtikinamai įrodo visų 3 straipsnyje nurodytų žinių praktinį panaudojimą. Toks pažymėjimas išduodamas ta pačia tvarka, kuri taikoma registruojantis architektų sąraše.

Remdamasi sukaupta patirtimi ir atsižvelgdama į architektūros mokymo plėtrą, Komisija per aštuonerius metus nuo 31 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto laikotarpio pabaigos, pateikia Tarybai pranešimą apie nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą ir atitinkamus pasiūlymus, kuriais remdamasi Taryba per šešis mėnesius priima sprendimą, laikydamasi Sutartyje nurodytos tvarkos.

2. Pagal 2 straipsnį taip pat pripažįstamas švietimas ir mokymas, kuris kaip socialinio gerinimo plano arba neakivaizdinių (vakarinių) universitetinių studijų dalis atitinka 3 straipsnio reikalavimus ir leidžia asmenims, dirbusiems architektūros srityje ne trumpiau nei septynerius metus vadovaujant architektui arba architektų firmai sėkmingai išlaikyti

▼B

architektūros egzaminą. Šis egzaminas turi atitikti reikalavimus, keliamus egzaminams mokslo vardui gauti bei baigiamiesiems egzaminams, nurodytiems 1 dalies b punkte.

*5 straipsnis*

1. Valstybių narių piliečiai, kuriems leidžiama naudotis architekto profesiniu vardu pagal įstatymą, suteikiantį valstybės narės kompetentingai institucijai galimybę šį profesinį vardą suteikti valstybių narių piliečiams, ypač išsiskiriantiems savo pasiekimais architektūros srityje, laikomi atitinkančiais reikalavimus, keliamus architekto veiklos vykdymui naudojantis architekto profesiniu vardu.

2. Jeigu tokiems 1 dalyje minimiems asmenims pažymėjimą išduoda ta valstybė narė, kurios piliečiu yra jo turėtojas arba iš kurios jis yra atvykęs, šis pažymėjimas patvirtina architekto statusą.

▼M3

---

▼M4

*6 straipsnis*

Valstybės narės išnagrinėja diplomus, pažymėjimus bei kitus oficialią kvalifikaciją šios direktyvos taikymo srityje patvirtinančius dokumentus, kurie jo turėtojui buvo išduoti už Europos Sąjungos ribų, jei juos pripažino valstybė narė, taip pat ir valstybėje narėje baigtą mokymą ir (arba) įgytą profesinę patirtį. Savo sprendimą valstybė narė paskelbia per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią pareiškėjas pateikė paraišką ir visus patvirtinamuosius dokumentus.

*6a straipsnis*

Jei prašymas atmetamas, valstybės narės deramai pagrindžia savo sprendimus dėl prašymų pripažinti diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją šios direktyvos taikymo srityje patvirtinančius dokumentus.

Pareiškėjai turi teisę remdamiesi nacionaline teise kreiptis į teismus. Ši apeliacinė teisė panašiai taikoma ir tuomet, kai per nustatytą laiką nepriimamas sprendimas.

▼B

*7 straipsnis*

1. Kiekviena valstybė narė nedelsdama kitoms valstybėms narėms ir Komisijai vienu metu pateikia diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų, išduotų jų teritorijoje ir atitinkančių 3 bei 4 straipsnio kriterijus, sąrašą, nurodydama juos išdavusias įstaigas ir institucijas.

Pirmasis sąrašas išsiunčiamas per 12 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą.

Kiekviena valstybė narė ta pačia tvarka praneša apie visus diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų, išduotų jos teritorijoje, ypač tų, kurie nebeatitinka 3 ir 4 straipsnyje keliamų reikalavimų, pakeitimus.

2. Informacijos tikslais praėjus trims mėnesiams po pranešimo, Komisija paskelbia pirmiau minėtus sąrašus ir jų patikslinimus *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*. Tačiau 8 straipsnyje minimais atvejais diplomo, pažymėjimo ar kito oficialias kvalifikacijas patvirtinančio dokumento skelbimas atidedamas. Komisija periodiškai skelbia suvestinius sąrašus.

*8 straipsnis*

Jeigu valstybei narei arba Komisijai kyla abejonių, ar diplomai, pažymėjimai arba kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai atitinka 3 ir 4 straipsniuose nustatytus kriterijus, per tris mėnesius nuo pranešimo

▼B

pagal 7 straipsnio 1 dalį dienos Komisija pateikia klausimą Švietimo ir mokymo architektūros srityje patariamajam komitetui. Komitetas savo nuomonę pareiškia per tris mėnesius.

Apie diplomą, pažymėjimą ar kitą oficialias kvalifikacijas patvirtinantį dokumentą paskelbiama per tris mėnesius nuo nuomonės paskelbimo arba pasibaigus nustatytam nuomonės pateikimo terminui, išskyrus šiuos du atvejus:

— kai juos išduodanti valstybė narė pakeičia pranešimą, pateiktą pagal 7 straipsnio 1 dalį

arba

— kai valstybė narė arba Komisija įgyvendina Sutarties 169 arba 170 straipsnį, siekdama klausimą pateikti Europos Bendrijų Teisingumo Teismui.

*9 straipsnis*

1. Valstybės narės arba Komisija gali konsultuotis su patariamuoju komitetu, jeigu bet kuriai valstybei narei arba Komisijai kyla abejonių, ar į *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* spausdinamą sąrašą įtraukti diplomai, pažymėjimai ar kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai vis dar atitinka 3 ir 4 straipsnio reikalavimus. Komitetas savo nuomonę pateikia per tris mėnesius.

2. Komisija išbraukia diplomą iš vieno iš sąrašų, paskelbtų *Europos Bendrijų oficialiajameleidinyje*, tai suderinusi su suinteresuotąja valstybe nare arba pagal Teisingumo Teismo sprendimą.

III SKYRIUS

**DIPLOMAI, PAŽYMĖJIMAI IR KITI OFICIALIAS KVALIFIKACIJAS PATVIRTINANTYS DOKUMENTAI, SUTEIKIANTYS TEISĘ JŲ TURĖTOJAMS PRADĖTI ARCHITEKTO VEIKLĄ, REMIANTIS NUSTATYTOMIS TEISĖMIS ARBA GALIOJANČIOMIS NACIONALINĖMIS NUOSTATOMIS**

*10 straipsnis*

Kiekviena valstybė narė pripažįsta 11 straipsnyje nurodytus diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus, kitų valstybių narių išduotus valstybių narių piliečiams, kuriose tokie piliečiai jau turi šias kvalifikacijas pranešimo apie šią direktyvą metu, arba jų studijos, kurias baigus išduodami diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias kvalifikacijas tvirtinantys dokumentai, prasideda ne vėliau kaip trečiaisiais akademiniais metais nuo minėto pranešimo, net jei tos kvalifikacijos neatitinka II skyriuje nustatytų būtiniausių reikalavimų, tokiems asmenims savo teritorijoje suteikdama tokią pačią teisę pradėti ir vykdyti 1 straipsnyje minimą veiklą laikantis 23 straipsnio, kokia yra suteikiama turintiems pačios valstybės narės išduotus architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus.

*11 straipsnis*

10 straipsnyje minimi diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai yra šie:

a) *Vokietijoje*

— diplomai, išduoti dailės institutų (Dipl.-Ing., Architekt (HfbK)),

— diplomai, išduoti „Technische Hochschulen” arba technikos universitetų architektūros katedrų (Architektur/Hochbau), arba universitetų, tiek, kiek šios institucijos susijungia į „Gesamthochschulen”, arba „Gesamthochschulen” (Dipl.-Ing. ir bet kuris kitas vardas, kuris šių diplomų turėtojams gali būti suteikiamas vėliau),

— diplomai, išduoti „Fachhochschulen” architektūros katedrų (Architektur/Hochbau), tiek, kiek šios institucijos susijungia į „Gesamthochschulen”, arba „Gesamthochschulen” architektūros katedrų (Architektur/Hochbau), o kai studijos trunka trumpiau

▼B

nei ketverius metus, bet ne trumpiau nei trejus metus, prie jų pridedamas pažymėjimas, patvirtinantis ketverių metų profesinę patirtį Vokietijos Federacinėje Respublikoje, išduotas profesinės institucijos pagal 4 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą (Ingenieur grad. ir bet kuris kitas vardas, kuris šių diplomų turėtojams gali būti suteiktas vėliau),

— diplomai (Prüfungszeugnisse), iki 1973 m. sausio 1 d. išduoti „Ingenieurschulen" ir „Werkkunstschulen" architektūros katedrų, prie kurių pridedamas kompetentingos institucijos išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad atitinkamas asmuo išlaikė oficialios kvalifikacijos egzaminą pagal 13 straipsnį;

b) *Belgijoje*

— diplomai, išduoti nacionalinių aukštųjų architektūros mokyklų arba nacionalinių architektūros institutų (architecte - architect),

— diplomai, išduoti Hasselt provincijos aukštosios architektūros mokyklos (architect),

— diplomai, išduoti Karališkųjų dailės akademijų (architecte – architect),

— diplomai, išduoti „écoles Saint-Luc" (architecte - architect),

— universiteto civilinės inžinerijos diplomai, prie kurių pridedamas architektų asociacijos išduotas profesinio mokymosi pažymėjimas, jo turėtojui suteikiantys teisę naudotis architekto profesine kvalifikacija (architecte – architect),

— architektūros diplomai, išduoti centrinės arba valstybinės architektūros egzaminų komisijos (architecte – architect),

— civilinės inžinerijos (architektūros) diplomai ir architektūros (inžinerijos) diplomai, išduoti universitetų taikomųjų mokslų fakultetų ir Monso politechnikos fakulteto (ingénieur-architecte, ingénieur-architect);

c) *Danijoje*

— diplomai, išduoti Kopenhagos ir Århus nacionalinių architektūros mokyklų (arkitekt),

— registracijos pažymėjimas, išduotas Architektūros tarybos pagal 1975 m. gegužės 28 d. įstatymą Nr. 202 (registreret arkitekt),

— diplomai, išduoti Aukštųjų civilinės inžinerijos mokyklų (bygningskonstruktør), prie kurių pridedamas kompetentingų institucijų išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad atitinkamas asmuo išlaikė oficialios kvalifikacijos egzaminą pagal 13 straipsnį;

d) *Prancūzijoje*

— Vyriausybės suteiktas architekto diplomas, iki 1959 m. išduotas Švietimo ministerijos, o vėliau - Kultūros ministerijos (architecte DPLG),

— diplomai, išduoti „Ecole spéciale d'architecture" (architecte DESA),

— diplomai, nuo 1955 m. išuoti „Ecole nationale supérieure des Arts et Industries de Strasbourg" (buvusios „Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg") architektūros katedros (architecte ENSAIS);

e) *Graikijoje*

— inžinerijos (architektūros) diplomai, išduoti Atėnų METSOVION POLYTECHNION, prie kurių pridedamas Graikijos technikos rūmų išduotas pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti architekto veiklą,

— inžinerijos (architektūros) diplomai, išduoti Salonikų ARISTOTELION PANEPISTIMION, prie kurių pridedamas Graikijos technikos rūmų išduotas pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti architekto veiklą,

▼B

— inžinerijos (civilinės inžinerijos) diplomai, išduoti Atėnų METSOVION POLYTECHNION, prie kurių pridedamas Graikijos technikos rūmų išduotas pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti architekto veiklą,

— inžinerijos (civilinės inžinerijos) diplomai, išduoti Salonikų ARISTOTELION PANEPISTIMION, prie kurių pridedamas Graikijos technikos rūmų išduotas pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti architekto veiklą,

— inžinerijos (civilinės inžinerijos) diplomai, išduoti PANEPISTIMION THRAKIS, prie kurių pridedamas Graikijos technikos rūmų išduotas pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti architekto veiklą,

— inžinerijos (civilinės inžinerijos) diplomai, išduoti PANEPISTIMION PATRON, prie kurių pridedamas Graikijos technikos rūmų išduotas pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti architekto veiklą;

f) *Airijoje*

— architektūros bakalauro laipsnis, kurį Dublino universiteto koledžo architektūros absolventams suteikia Airijos Nacionalinis Universitetas (B Arch. (NUI)),

— mokslo laipsnį suteikiantis architektūros diplomas, išduotas Technologijos koledžo, Bolton gatvė, Dublinas (Dipl. Arch.),

— Airijos Karališkojo Architektūros Instituto asociacijos pažymėjimas (ARIAI),

— Airijos Karališkojo Architektūros Instituto narystės pažymėjimas (MRIAI);

g) *Italijoje*

— „laurea in architettura" – diplomai, išduoti Venecijos ir Kalabrijos srities universitetų, politechnikos institutų ir architektūros institutų, prie kurių pridedamas diplomas, suteikiantis teisę jo turėtojui savarankiškai vykdyti architekto veiklą ir išduotas Švietimo ministro po to, kai kandidatas kompetentingoje taryboje išlaiko valstybinį egzaminą, suteikiantį jam teisę savarankiškai vykdyti architekto veiklą (dott. Architetto),

— „laurea in ingegneria" – pastatų statybos diplomai („sezione costenzione civile"), išduoti universitetų ir politechnikos institutų, prie kurių pridedamas diplomas, suteikiantis teisę jo turėtojui savarankiškai vykdyti architekto veiklą ir išduotas Švietimo ministro po to, kai kandidatas kompetentingoje taryboje išlaiko valstybinį egzaminą, suteikiantį jam teisę savarankiškai vykdyti architekto veiklą (dott. Ing. Architetto arba dott. Ing. in ingegneria civile);

h) *Nyderlanduose*

— pažymėjimas, nurodantis, kad jo turėtojas išlaikė egzaminą architekto mokslo laipsniui gauti, kurį suteikia Delftų ir Eindhoveno technikos koledžų architektūros katedros (bouwkundig ingenieur),

— diplomai, išduoti valstybės pripažintų architektūros akademijų (architect),

— diplomai, iki 1971 m. išduoti buvusių architektūros koledžų (Hoger Bouwkunstonderricht) (architect HBO),

— diplomai, iki 1970 m. išduoti buvusių arhitektūros koledžų (Voortgezet Bouwkunstonderricht) (architect VBO),

— pažymėjimas, nurodantis, kad atitinkamas asmuo išlaikė egzaminą, kurį organizavo „Bond van Nederlandse Architecten" architektų taryba (Olandijos architektų ordinas, BNA) (architect),

— „Stichting Instituut voor Architectuur" („Architektūros instituto" fondo) diplomas (IVA), išduotas baigus šio fondo organizuojamas studijas, trunkančias ilgiau nei ketverių metų minimalų laikotarpį (architect), prie kurio pridedamas kompetentingos

▼B

institucijos išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad atitinkamas asmuo išlaikė oficialios kvalifikacijos egzaminą pagal 13 straipsnį,

— kompetentingos institucijos išduotas pažymėjimas, nurodantis, kad iki šios direktyvos įsigaliojimo dienos atitinkamas asmuo išlaikė „Kandidaat in de bouwkunde" egzaminą mokslo laipsniui gauti, kurį surengė Delfto ir Eindhoveno technikos koledžai, ir ne trumpiau nei penkerius metus iki pat tos dienos jis vykdė architekto veiklą, kurios pobūdis ir reikšmė pagal Nyderlandų reikalavimus garantuoja, kad jis yra pakankamai kompetentingas vykdyti šią veiklą (architect),

— pažymėjimas, kompetentingos institucijos išduotas tik tiems asmenims, kurie iki šios direktyvos įsigaliojimo dienos sulaukė 40 metų amžiaus, patvirtinantis, kad ne trumpiau nei penkerius metus iki pat tos dienos atitinkamas asmuo vykdė architekto veiklą, kurios pobūdis ir reikšmė pagal Nyderlandų reikalavimus garantuoja, kad jis yra pakankamai kompetentingas vykdyti šią veiklą (architect),

septintojoje ir aštuntojoje įtraukoje minimi pažymėjimai nebeturi būti pripažįstami nuo tos dienos, kai Nyderlanduose įsigalioja įstatymai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys architekto veiklos pradėjimą ir vykdymą pagal architekto profesinę kvalifikaciją, tiek, kiek pagal šias nuostatas šie pažymėjimai neleidžia pradėti tokios veiklos pagal šį profesinį vardą;

i) *Jungtinėje Karalystėje*

— kvalifikacijos, suteikiamos išlaikius egzaminus:

— Karališkajame Britanijos Architektūros institute,

— architektūros mokyklose, esančiose:

— universitetuose,

— politechnikos universitetuose,

— koledžuose,

— akademijose,

— technologijos ir meno mokyklose,

kurias pripažino arba šios direktyvos priėmimo metu pripažįsta Jungtinės Karalystės Architektų registracijos taryba įtraukdama į registrą (architektas),

— pažymėjimas, nurodantis, kad jo turėtojas turi pripažintą teisę turėti architekto profesinį vardą pagal 1931 m. Architektų registracijos akto 6 straipsnio 1 dalies a punktą, 6 straipsnio 1 dalies b punktą arba 6 straipsnio 1 dalies d punktą (Architect),

— pažymėjimas, nurodantis, kad jo turėtojas turi pripažintą teisę turėti architekto profesinį vardą pagal 1938 m. Architektų registracijos akto 2 straipsnį (Architect);

▼M1

j) *Ispanijoje*

— oficiali architekto kvalifikacija (título oficial de arquitecto), suteikta Švietimo ir mokslo ministerijos arba universitetų;

k) *Portugalijoje*

— diplomas „diploma do curso especial de arquitectura", išduotas Lisabonos ir Porto dailės mokyklų,

— architekto diplomas „diploma de arquitecto", išduotas Lisabonos ir Porto dailės mokyklų,

— diplomas „diploma do curso de arquitectura", išduotas Lisabonos ir Porto aukštųjų dailės mokyklų,

— diplomas „diploma de licenciatura em arquitectura", išduotas Lisabonos aukštosios dailės mokyklos,

— diplomas „carta de curso de licenciatura em arquitectura", išduotas Lisabonos technikos universiteto ir Porto universiteto,

▼M2

— civilinės inžinerijos universiteto diplomas, išduotas Lisabonos technikos universiteto Aukštojo technikos mokslų instituto (Licenciatura em engenharia civil),

— civilinės inžinerijos universiteto diplomas, išduotas Porto universiteto Mokslų ir technologijos fakulteto (Licenciatura em enegenharia civil),

— civilinės inžinerijos universiteto diplomas, išduotas Koimbros universiteto Mokslų ir technologijos fakulteto (Licenciatura em enegenharia civil),

— civilinės inžinerijos (gamybos) universiteto diplomas, išduotas Minjo universiteto (Licenciatura em enegenharia civil (produção));

▼A1

l) *Austrijoje*

— Vienos ir Graco technologijos universitetų, Insbruko universiteto statybos inžinerijos („Bauingenieurwesen") ir architektūros („Architektur") fakulteto suteikti diplomai architektūros, statybos inžinerijos („Bauingenieurwesen"), statybos („Hochbau") ir „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen" srityse,

— „Bodenkultur" universiteto suteikti „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft" studijų diplomai,

— Vienos universiteto Taikomojo meno kolegijos suteikti architektūros studijų diplomai,

— Vienos dailės akademijos suteikti architektūros studijų diplomai,

— aukštesniųjų technikos kolegijų arba statybos technikos kolegijų suteikti sertifikuotų inžinierių (Ing.) diplomai su „Baumeister" licencija, patvirtinančia ne trumpesnę kaip šešerių metų profesinę patirtį Austrijoje ir išduodama išlaikius egzaminą,

— Linco meninio ir pramoninio profesinio rengimo universitetinės kolegijos suteikti architektūros studijų diplomai,

— pagal Statybos technikų įstatymą (Ziviltechnikergesetz, BGBl. Nr. 156/1994) išduoti statybos inžinierių ar inžinierių konsultantų statybos srityje kvalifikacijos („Hochbau", „Bauwesen", „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen", „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft") pažymėjimai;

m) *Suomijoje*

— technologijos universitetų ir Oulu universiteto architektūros fakultetų suteikti diplomai (arkkitehti/arkitekt),

— technologijos institutų suteikti diplomai (rakennusarkkitehti/byggnadsarkitekt);

n) *Švedijoje*

— Karališkojo technologijos instituto Architektūros fakulteto, Chalmerso technologijos instituto ir Lundo universiteto Technologijos instituto suteikti diplomai (arkitekt, universiteto diplomas architektūros srityje),

— „Svenska Arkiteters Riksförbund" (SAR) nario pažymėjimas, jei atitinkami asmenys yra įgiję išsilavinimą valstybėje, kurioje taikoma ši direkyva;

▼A2

o) *Čekijoje*

— diplomai, kuriuos suteikė „České vysoké učení technické" (Čekijos technikos universitetas Prahoje) fakultetai:

— „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství" (Architektūros ir pastatų statybos fakultetas) (iki 1951 m.),

— „Fakulta architektury a pozemního stavitelství" (Architektūros ir pastatų statybos fakultetas) (nuo 1951 m. iki 1960 m.),

▼A2

— „Fakulta stavební” (Civilinės inžinerijos fakultetas) (nuo 1960 m.) šiose studijų srityse: pastatų statyba ir struktūra, pastatų statyba, statyba ir architektūra, architektūra (įskaitant miestų planavimą ir žemėtvarką), civilinė statyba ir statyba pramoninei bei žemės ūkio produkcijai ar civilinės inžinerijos studijų programa pastatų statybos ir architektūros studijose,

— „Fakulta architektury” (Architektūros fakultetas) (nuo 1976 m.) šiose studijų srityse: architektūra, miestų planavimas ir žemėtvarka; ar studijų programoje: architektūra ir miestų planavimas šiose studijų srityse: architektūra, architektūros dizaino teorija, miestų planavimas ir žemėtvarka, architektūros istorija ir istorinių paminklų rekonstrukcija ar architektūra ir pastatų statyba,

— diplomai, kuriuos suteikė „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše” (iki 1951 m.) architektūros ir statybos srityje,

— diplomai, kuriuos suteikė „Vysoká škola stavitelství v Brně” (nuo 1951 m. iki 1956 m.) architektūros ir statybos srityje,

— diplomai, kuriuos suteikė „Vysoké učení technické v Brně”, „Fakulta architektury” (Architektūros fakultetas) (nuo 1956 m.) architektūros ir miestų planavimo srityje ar „Fakulta stavební” (Civilinės inžinerijos fakultetas) (nuo 1956 m.) statybos studijų srityje,

— diplomai, kuriuos suteikė „Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava”, „Fakulta stavební” (Civilinės inžinerijos fakultetas) ) (nuo 1997 m.) konstrukcijos ir architektūros studijų srityje ar civilinės inžinerijos studijų srityje,

— diplomai, kuriuos suteikė „Technická univerzita v Liberci”, „Fakulta architektury” (Architektūros fakultetas) (nuo 1994 m.) architektūros ir miestų planavimo studijų programos architektūros studijų srityje,

— diplomai, kuriuos suteikė „Akademie výtvarných umění v Praze” vaizduojamojo meno programos architektūrinio dizaino studijų srityje,

— diplomai, kuriuos suteikė „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze” vaizduojamojo meno programos architektūros studijų srityje,

— suteikiantis teisę dirbti pažymėjimas, kurį suteikė „Česká komora architektů”, nenurodydama konkrečios srities arba pastatų statybos srityje;

p) *Estijoje*

diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996 aastast (architektūros studijų diplomai, kuriuos suteikė Estijos menų akademijos Architektūros fakultetas nuo 1996 m.), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 aastal (kuriuos suteikė Talino meno universitetas 1989-1995 m.), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988 (kuriuos suteikė Estijos SSR valstybinis meno institutas 1951-1988 m.);

q) *Kipre*

Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (registracijos Architektų registre pažymėjimas, kurį išdavė Kipro mokslo ir technikos rūmai (ETEK));

r) *Latvijoje*

„arhitekta diploms”, ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958. gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958. gada līdz 1991. gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un „Arhitekta prakses sertifikāts”, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība

▼A2

(architekto diplomas, kurį suteikė Latvijos valstybinio universiteto Civilinės inžinerijos fakulteto Architektūros departamentas iki 1958 m., Rygos politechnikos instituto Civilinės inžinerijos fakulteto Architektūros departamentas 1958 - 1991 m., Rygos technikos universiteto Architektūros fakultetas nuo 1991 m. ir Latvijos architektų asociacijos registracijos pažymėjimas);

s) *Lietuvoje*

— inžinieriaus architekto/architekto diplomai, kuriuos suteikė Kauno politechnikos institutas iki 1969 m.

— architekto/architektūros bakalauro/architektūros magistro diplomai, kuriuos suteikė Vilniaus inžinerinis statybos institutas iki 1990 m., Vilniaus technikos universitetas iki 1996 m., Vilniaus Gedimino technikos universitetas nuo 1996 m.

— specialisto, baigusio architektūros kursus/architektūros bakalauro/architektūros magistro kursus, diplomai, kuriuos suteikė LTSR Valstybinis dailės institutas iki 1990 m.; Vilniaus dailės akademija nuo 1990 m.

— architektūros bakalauro/architektūros magistro diplomai, kuriuos suteikė Kauno technologijos universitetas nuo 1997 m.

visi pateikiami kartu su atestacinės komisijos išduodamu pažymėjimu, suteikiančiu teisę užsiimti veikla architektūros srityje(atestuotas architektas);

t) *Vengrijoje*

— „okleveles építészmérnök” diplomas (architektūros, architektūros magistro diplomas), kurį suteikė universitetas,

— „okleveles építész tervező művész” diplomas (architektūros ir pastatų statybos magistro diplomas), kurį suteikė universitetas;

u) *Maltoje*

Perit: Lawrja ta' Peritdiplomas, išduotas Universita' ta' Malta, kuris suteikia teisę įsiregistruoti kaip „Perit”;

v) *Lenkijoje*

diplomai, kuriuos suteikė šie architektūros fakultetai:

— Varšuvos technologijos universiteto Architektūros fakultetas Varšuvoje (Politechnika Warszawska, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: inżynier architekt, magister nauk technicznych; inżynier architekt; inżyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt

(nuo 1945 m. iki 1948 m. vardą: inżynier architekt magister nauk technicznych; nuo 1951 m. iki 1956 m. vardą: inżynier architekt; nuo 1954 m. iki 1957 m. antros pakopos vardą: inżyniera magistra architektury; nuo 1957 m. iki 1959 m. vardą: inżyniera magistra architektury; nuo 1959 m. iki 1964 m.: vardą: magistra inżyniera architektury; nuo 1964 m. iki 1982 m. vardą: magistra inżyniera architekta; nuo 1983 m. iki 1990 m. vardą: magister inżynier architekt; nuo 1991 m. vardą: magistra inżyniera architekta),

— Krokuvos technologijos universiteto Architektūros fakultetas Krokuvoje (Politechnika Krakowska, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: magister inżynier architekt

(nuo 1945 m. iki 1953 m. Kasybos ir metalurgijos universiteto Politechninis architektūros fakultetas - Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny WydziałArchitektury);

— Vroclavo technologijos universiteto Architektūros fakultetas Vroclave (Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: *inżynier architekt magister nauk technicznych; magister inżynier Architektury; magister inżynier architekt*

▼A2

(nuo 1949 m. iki 1964 m. vardą: *inžynier architekt magister nauk technicznych*h; nuo 1956 m. iki 1964 m. vardą: *magister inžynier architektury*; nuo 1964 m. vardą: *magister inžynier architekt*),

— Silezijos technologijos universiteto Architektūros fakultetas Glivice (Politechnika Śląska, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: inžynier architekt; magister inžynier architekt

(nuo 1945 m. iki 1955 m. Inžinerijos ir statybos fakultetas - Wydział Inżynieryjno-Budowlanyvardą: inžynier architekt; nuo 1961 m. iki 1969 m. Pramoninės statybos ir bendrosios inžinerijos fakultetas - Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, vardą: magister inžynier architektt; nuo 1969 m. iki 1976 m. Civilinės inžinerijos ir architektūros fakultetas - Wydział Budownictwa i Architektury, vardą: magister inžynier architekt; nuo 1977 m. Architektūros fakultetas - Wydział Architektury, vardą: magister inžynier architekt, o nuo 1995 m., vardą: inžynier architekt),

— Poznanės technologijos universiteto Architektūros fakultetas Poznanėje (Politechnika Poznańska, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: inžynier architektury; inžynier architekt; magister inžynier architekt

(nuo 1945 m. iki 1955 m. Inžinerijos mokyklos Architektūros fakultetas - Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, title: inžynier architektury; nuo 1978 m. vardą: magister inžynier architekt, o nuo 1999 m., vardą: inžynier architekt),

— Gdansko technikos universiteto Architektūros fakultetas Gdanske (Politechnika Gdańska, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: magister inžynier architekt

(nuo 1945 m. iki 1969 m. Architektūros fakultetas — Wydział Architektury, nuo 1969 m. iki 1971 m. Civilinės inžinerijos ir architektūros fakultetas — Wydział Budownictwa i Architektury, nuo 1971 m. iki 1981 m. Architektūros ir miestų planavimo institutas — Instytut Architektury i Urbanistyki, nuo 1981 m. Architektūros fakultetas — Wydział Architektury),

— Bialystoko technikos universiteto Architektūros fakultetas Bialystoke (Politechnika Białostocka, Wydział Architektury); profesinį architekto vardą: magister inžynier architekt

(nuo 1975 m. iki 1989 m. Architektūros institutas - Instytut Architektury),

— Lodzės technikos universiteto Civilinės inžinerijos, architektūros ir aplinkos inžinerijos fakultetas Lodzėje (Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska); profesinį architekto vardą: inžynier architekt; magister inžynier architekt

(nuo 1973 m. iki 1993 m. Civilinės inžinerijos ir architektūros fakultetas - Wydział Budownictwa i Architektury, o nuo 1992 m. Civilinės inžinerijos, architektūros ir aplinkos inžinerijos fakultetas - Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; vardą: nuo 1973 m. iki 1978 m., vardą: inžynier architekt, nuo 1978 m., vardą: magister inžynier architekt),

— Ščecino technikos universiteto Civilinės inžinerijos ir architektūros fakultetas Ščecine (Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); profesinį architekto vardą: inžynier architekt; magister inžynier architekt

(nuo 1948 m. iki 1954 m. Aukštosios inžinerijos mokyklos Architektūros fakultetas - Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, vardą: inžynier architekt, nuo 1970 m., vardą: magister inžynier architekt, o nuo 1998 m., vardą: inžynier architekt),

prie visų pridedamas narystės pažymėjimas, išduodamas atitinkamo regiono architektų rūmų Lenkijoje, kuris suteikia teisę Lenkijoje užsiimti veikla architektūros srityje;

w) *Slovėnijoje*

▼A2

— „univerzitetni diplomirani inženir arhitekture / univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture” (universiteto architektūros diplomas), kurį suteikė Architektūros fakultetas, prie kurio pridedamas kompetentingos valdžios institucijos architektūros srityje, pripažįstamo įstatymu, pažymėjimas, suteikiantis teisę užsiimti veikla architektūros srityje,

— universiteto diplomas, kurį suteikė technikos fakultetai, suteikdami „univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.) / univerzitetna diplomirana inženirka” vardą, prie kurio pridedamas kompetentingos valdžios institucijos architektūros srityje, pripažįstamo įstatymu, pažymėjimas, suteikiantis teisę užsiimti veikla architektūros srityje;

x) *Slovakijoje*

— „architektúra a pozemné staviteľstvo”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universitetas (Slovenská vysoká škola technická) Bratislavoje 1950 - 1952 m. (vardas: Ing.),

— „architektúra”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos Architektūros ir pastatų statybos fakultetas (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká školatechnická) Bratislavoje 1952 - 1960 m. (vardas: Ing. arch.),

— „pozemné staviteľstvo”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Architektūros ir pastatų statybos fakultetas (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavoje 1952 - 1960 m. (vardas: Ing.),

— „architektúra”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavoje 1961 - 1976 m. (vardas: Ing. arch.),

— „pozemné stavby”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavoje 1961 - 1976 m. (vardas: Ing.),

— „architektúra”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Architektūros fakultetas (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavoje nuo 1977 m. (vardas: Ing. arch.),

— „urbanizmus”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Architektūros fakultetas (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavoje nuo 1977 m. (vardas: Ing. arch.),

— „pastatų statybos” („pozemné stavby”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta, Slovenská technická) univerzita Bratislavoje 1977 - 1997 m. (vardas: Ing.),

— „architektúra a pozemné stavby”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) Bratislavoje nuo 1998 m. (vardas: Ing.),

— „pozemné stavby - špecializácia: architektúra”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) Bratislavoje 2000 - 2001 m. (vardas: Ing.),

— „pozemné stavby a architektúra”) studijų diplomas, kurį suteikė Slovakijos technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta - Slovenská technická univerzita) Bratislavoje nuo 2001 m. (vardas: Ing.),

— „architektúra”) studijų diplomas, kurį suteikė Vaizduojamojo meno ir dizaino akademija (Vysoká škola výtvarných umení) Bratislavoje nuo 1969 m. (vardas: Akad. arch. iki 1990 m.; Mgr. 1990 - 1992 m.; Mgr. arch. 1992 - 1996 m.; Mgr. art. nuo 1997 m.),

▼A2

— „pozemné staviteľstvo”) studijų diplomas, kurį suteikė Technikos universiteto Civilinės inžinerijos fakultetas (Stavebná fakulta, Technická univerzita) Košice 1981- 1991 m. (vardas: Ing.),

prie visų pridedamas:

— suteikiantis teisę dirbti pažymėjimas, kurį išdavė Slovakijos architektų rūmai (Slovenská komora architektov) Bratislavoje, nenurodydami konkrečios srities arba „pastatų statybos” („pozemné stavby”) ar žemėtvarkos („územné plánovanie”) srityje,

— suteikiantis teisę dirbti pažymėjimas, kurį išdavė Slovakijos civilinių inžinierių rūmai (Slovenská komora stavebných inžinierov) Bratislavoje pastatų statybos srityje (construction immobilière („pozemné stavby”).

*11a straipsnis*

1. Jei valstybių narių piliečiams architektūros diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialią kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai buvo išduoti buvusioje Čekoslovakijoje ar jie pradėjo joje mokytis iki 1993 m. sausio 1 d., kiekviena valstybė narė pripažįsta tuos architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jei Čekijos valdžios institucijos paliudija, kad jos teritorijoje ta kvalifikacija turi tokią pačią galią kaip Čekijos kvalifikacijos architektūros srityje, išvardytos 11 straipsnyje, imantis ir verčiantis 1 straipsnyje nurodytomis veiklomis, laikantis 23 straipsnio. Prie tokio patvirtinimo turi būti pridėtas tos pačios valdžios institucijos išduotas pažymėjimas, nurodantis, kad tie valstybių narių piliečiai iš tiesų ir teisėtai vertėsi veikla architektūros srityje Čekijos teritorijoje bent trejus metus iš eilės per penkerius metus iki pažymėjimo išdavimo.

2. Jei valstybių narių piliečiams architektūros diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialią kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai buvo išduoti buvusioje Sovietų Sąjungoje ar jie pradėjo joje mokytis iki 1991 m. rugpjūčio 20 d., kiekviena valstybė narė pripažįsta tuos architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jei Estijos valdžios institucijos paliudija, kad jos teritorijoje ta kvalifikacija turi tokią pačią galią kaip Estijos kvalifikacijos architektūros srityje, išvardytos 11 straipsnyje, imantis ir verčiantis 1 straipsnyje nurodytomis veiklomis, laikantis 23 straipsnio. Prie tokio patvirtinimo turi būti pridėtas tos pačios valdžios institucijos išduotas pažymėjimas, nurodantis, kad tie valstybių narių piliečiai iš tiesų ir teisėtai vertėsi veikla architektūros srityje Estijos teritorijoje bent trejus metus iš eilės per penkerius metus iki pažymėjimo išdavimo.

3. Jei valstybių narių piliečiams architektūros diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialią kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai buvo išduoti buvusioje Sovietų Sąjungoje ar jie pradėjo joje mokytis iki 1991 m. rugpjūčio 21 d., kiekviena valstybė narė pripažįsta tuos architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jei Latvijos valdžios institucijos paliudija, kad jos teritorijoje ta kvalifikacija turi tokią pačią galią kaip Latvijos kvalifikacijos architektūros srityje, išvardytos 11 straipsnyje, imantis ir verčiantis 1 straipsnyje nurodytomis veiklomis, laikantis 23 straipsnio. Prie tokio patvirtinimo turi būti pridėtas tos pačios valdžios institucijos išduotas pažymėjimas, nurodantis, kad tie valstybių narių piliečiai iš tiesų ir teisėtai vertėsi veikla architektūros srityje Latvijos teritorijoje bent trejus metus iš eilės per penkerius metus iki pažymėjimo išdavimo.

4. Jei valstybių narių piliečiams architektūros diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialią kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai buvo išduoti buvusioje Sovietų Sąjungoje ar jie pradėjo joje mokytis iki 1990 m. kovo 11 d., kiekviena valstybė narė pripažįsta tuos architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jei Lietuvos valdžios institucijos paliudija, kad jos teritorijoje ta kvalifikacija turi tokią pačią galią kaip Lietuvos kvalifikacijos architektūros srityje, išvardytos 11 straipsnyje, imantis ir verčiantis 1 straipsnyje nurodytomis veiklomis, laikantis 23 straipsnio. Prie tokio patvirtinimo turi būti pridėtas tos pačios valdžios institucijos išduotas

▼A2

pažymėjimas, nurodantis, kad tie valstybių narių piliečiai iš tiesų ir teisėtai vertėsi veikla architektūros srityje Lietuvos teritorijoje bent trejus metus iš eilės per penkerius metus iki pažymėjimo išdavimo.

5. Jei valstybių narių piliečiams architektūros diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialią kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai buvo išduoti buvusioje Čekoslovakijoje ar jie pradėjo joje mokytis iki 1993 m. sausio 1 d., kiekviena valstybė narė pripažįsta tuos architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jei Slovakijos valdžios institucijos paliudija, kad jos teritorijoje ta kvalifikacija turi tokią pačią galią kaip Slovakijos kvalifikacijos architektūros srityje, išvardytos 11 straipsnyje, imantis ir verčiantis 1 straipsnyje nurodytomis veiklomis, laikantis 23 straipsnio. Prie tokio patvirtinimo turi būti pridėtas tos pačios valdžios institucijos išduotas pažymėjimas, nurodantis, kad tie valstybių narių piliečiai iš tiesų ir teisėtai vertėsi veikla architektūros srityje Slovakijos teritorijoje bent trejus metus iš eilės per penkerius metus iki pažymėjimo išdavimo.

6. Jei valstybių narių piliečiams architektūros diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialią kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai buvo išduoti Jugoslavijos ar jie pradėjo joje mokytis iki 1991 m. birželio 25 d., kiekviena valstybė narė pripažįsta tuos architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jei Slovėnijos valdžios institucijos paliudija, kad jos teritorijoje ta kvalifikacija turi tokią pačią galią kaip Slovėnijos kvalifikacijos architektūros srityje, išvardytos 11 straipsnyje, imantis ir verčiantis 1 straipsnyje nurodytomis veiklomis, laikantis 23 straipsnio. Prie tokio patvirtinimo turi būti pridėtas tos pačios valdžios institucijos išduotas pažymėjimas, nurodantis, kad tie valstybių narių piliečiai iš tiesų ir teisėtai vertėsi veikla architektūros srityje Slovėnijos teritorijoje bent trejus metus iš eilės per penkerius metus iki pažymėjimo išdavimo.

▼B

*12 straipsnis*

Nepažeisdamos 10 straipsnio, visos valstybės narės savo teritorijoje pripažįsta ir savo teritorijoje suteikia tokią pačią teisę pradėti ir vykdyti 1 straipsnyje minimą veiklą naudojantis architekto profesiniu vardu, kokia yra suteikiama pagal jos pačios išduotus architektūros diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus:

— pažymėjimus, valstybių narių piliečiams išduotus tų valstybių narių, kuriose pranešimo apie šią direktyvą metu galioja teisės aktai, reglamentuojantys 1 straipsnyje minimos veiklos pradėjimą ir vykdymą naudojantis architekto profesiniu vardu, kuriuose nurodoma, kad jų turėtojas gavo leidimą naudotis architekto profesiniu vardu prieš įgyvendinant šią direktyvą ir penkerių metų laikotarpiu bent trejus metus iš eilės iki šio pažymėjimo išdavimo veiksmingai vykdo šią veiklą pagal tuos teisės aktus,

— pažymėjimus, valstybių narių piliečiams išduotus tų valstybių narių, kurios nuo pranešimo apie šią direktyvą iki jos įgyvendinimo priima teisės aktus, reglamentuojančius 1 straipsnyje minimos veiklios pradėjimą ir vykdymą naudojantis architekto profesiniu vardu, kuriuose nurodoma, kad jų turėtojas gavo leidimą naudotis architekto profesiniu vardu šios direktyvos įgyvendinimo metu ir penkerių metų laikotarpiu bent trejus metus iš eilės iki šio pažymėjimo išdavimo veiksmingai vykdo šią veiklą pagal tuos teisės aktus.

*13 straipsnis*

11 straipsnio a punkto ketvirtoje įtraukoje, 11 straipsnio c punkto trečioje įtraukoje ir 11 straipsnio h punkto šeštoje įtraukoje nurodytą oficialios kvalifikacijos egzaminą sudaro planų, kuriuos sudarė ir įvykdė atitinkamas asmuo, faktiškai vykdydamas 1 straipsnyje minimą veiklą ne trumpiau nei šešerius metus, įvertinimas.

▼B

*14 straipsnis*

Vokietijos Federacinės Respublikos kompetentingų institucijų pažymėjimai, kuriuos Vokietijos Demokratinės Respublikos kompetentingos institucijos išdavė po 1945 m. gegužės 8 d., patvirtinantys, kad kvalifikacijos atitinka 11 straipsnyje minimas oficialias kvalifikacijas, pripažįstami minėtame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

▼M4

---

▼B

IV SKYRIUS

**NAUDOJIMASIS MOKSLO VARDU**

*16 straipsnis*

1. Nepažeisdamos 23 straipsnio, priimančiosios valstybės narės užtikrina, kad valstybių narių piliečiai, kurie laikosi II arba III skyriuje nurodytų sąlygų, turi teisę naudotis kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios jie yra atvykę, teisėtu mokslo vardu arba, prireikus, jo santrumpa tos valstybės kalba. Priimančiosios valstybės narės gali reikalauti, kad po šio vardo būtų rašoma jį suteikusios įstaigos arba egzaminų komisijos pavadinimas ir vieta.

2. Jeigu mokslo vardas, kuriuo naudojamasi kilmės valstybėje narėje arba toje valstybėje narėje, iš kur užsienio pilietis yra atvykęs, priimančioje valstybėje narėje gali būti lengvai supainiotas su vardu, kuris toje valstybėje yra suteikiamas tik po papildomų studijų, kurių toks asmuo nėra baigęs, priimančioji valstybė narė gali reikalauti, kad kilmės valstybės narės arba tos valstybės narės, iš kurios jis yra atvykęs, suteiktu vardu toks asmuo naudotųsi priimančiosios valstybės narės nustatyta forma.

V SKYRIUS

**NUOSTATOS, PADEDANČIOS VEIKSMINGIAU NAUDOTIS ĮSISTEIGIMO TEISE IR LAISVE TEIKTI PASLAUGAS**

A. **Specialios nuostatos, susijusios su įsisteigimo teise**

*17 straipsnis*

1. Priimančioji valstybė narė, reikalaujanti, kad jos piliečiai, pradedantys bet kurią 1 straipsnyje minimą veiklą, pateiktų gero vardo arba geros reputacijos įrodymą, reikalauja, kad kitų valstybių narių piliečiai kaip pakankamą įrodymą pateiktų kilmės valstybės narės arba tos valstybės narės, iš kurios jei yra atvykę, kompetentingos institucijos išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad yra laikomasi valstybės narės gero vardo arba geros reputacijos reikalavimų, keliamų atitinkamai veiklai pradėti.

2. Jeigu kilmės valstybė narė arba valstybė narė, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, nereikalauja, kad asmenys, norintys pradėti atitinkamą veiklą, pateiktų gero vardo arba geros reputacijos įrodymą, priimančioji valstybė narė gali reikalauti, kad kilmės valstybės narės arba tos valstybės narės, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, piliečiai pateiktų išrašą iš teismo registro arba, jeigu to padaryti neįmanoma, lygiavertį dokumentą, išduotą kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios jis yra atvykęs, kompetentingos institucijos.

3. Kai kilmės valstybė narė arba valstybė narė, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, neišduoda šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dokumentinio įrodymo, tokį įrodymą galima pakeisti pareiškimu prisiekus, o valstybėse, kuriose pareiškimas prisiekus nėra numatytas - oficialiu atitinkamo asmens pareiškimu, pateiktu kompetentingai teismo arba administracinei institucijai arba, prireikus, kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, notarui ar kompe-

▼B

tentingai profesinei organizacijai; ši institucija arba notaras išduoda pareiškimo prisiekus arba oficialaus pareiškimo autentiškumą patvirtinantį pažymėjimą.

4. Jeigu priimančioji valstybė narė turi išsamių žinių, kad ją dominantis asmuo buvo įsivėlęs į svarbius įvykius už jos teritorijos ribų dar prieš įsisteigdamas toje valstybėje narėje, arba žino, kad 3 dalyje nurodytame pareiškime yra klaidingos informacijos, ir kad tie įvykiai arba informacija gali turėti įtakos pradedant konkrečią veiklą jos teritorijoje, ji gali apie tai informuoti kilmės valstybę narę arba tą valstybę narę, iš kurios jis yra atvykęs.

Kilmės valstybė narė arba valstybė narė, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, tikrina, ar pateikti faktai yra tikri, jei jie gali turėti įtakos pradedant atitinkamą veiklą toje valstybėje narėje. Šių valstybių institucijos nustato tokių tyrimų pobūdį ir trukmę bei informuoja priimančiąją valstybę narę apie atitinkamus veiksmus, kurių imamasi dėl jų išduotų pažymėjimų arba dokumentų.

5. Valstybės narės užtikrina siunčiamos informacijos konfidencialumą.

*18 straipsnis*

1. Jeigu priimančioje valstybėje narėje galioja įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, numatančios gero vardo arba geros reputacijos reikalavimus, įskaitant nuostatas dėl drausminių bylų už sunkius profesinius nusižengimus arba nuteisimo už nusikalstamą veiką, ir susijusios su bet kurios 1 straipsnyje minimos veiklos vykdymu, kilmės valstybė narė arba valstybė narė, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, perduoda priimančiajai valstybei narei visą reikalingą informaciją apie šiam asmeniui taikytas profesinio arba administracinio pobūdžio priemones arba iškeltas drausmines bylas arba tuo metu, kai jis vykdė profesinę veiklą kilmės valstybėje narėje arba toje valstybėje narėje, iš kurios jis yra atvykęs, taikytas baudžiamąsias sankcijas.

2. Jeigu priimančioji valstybė narė turi išsamių žinių, kad ją dominantis asmuo buvo įsivėlęs į svarbius įvykius už jos teritorijos ribų dar prieš įsisteigdamas toje valstybėje ir kad tai gali turėti įtakos vykdant konkrečią veiklą jos teritorijoje, ji gali apie tai informuoti kilmės valstybę narę arba tą valstybę narę, iš kurios jis yra atvykęs.

Kilmės valstybė narė arba ta valstybė narė, iš kurios užsienio pilietis yra atvykęs, tikrina, ar pateikti faktai yra tikri, jei jie gali turėti įtakos vykdant atitinkamą veiklą toje valstybėje narėje. Šių valstybių institucijos nustato tokių tyrimų pobūdį ir trukmę bei informuoja priimančiąją valstybę narę apie atitinkamus veiksmus, kurių imamasi dėl informacijos, pateiktos pagal 1 dalį.

3. Valstybės narės užtikrina siunčiamos informacijos konfidencialumą.

*19 straipsnis*

Dokumentai, išduodami pagal 17 ir 18 straipsnius, negali būti pateikiami nuo jų išdavimo praėjus daugiau nei trims mėnesiams.

*20 straipsnis*

1. Procedūra, pagal kurią suinteresuotam asmeniui leidžiama pradėti bet kurią 1 straipsnyje minimą veiklą, pagal 17 ir 18 straipsnius turi būti kuo greičiau baigta ir tęstis ne ilgiau kaip tris mėnesius nuo visų dokumentų, susijusių su tokiu asmeniu, pateikimo, nepažeidžiant uždelsimo, kurį nulemia galimos apeliacijos dėl procedūros sustabdymo.

2. 17 straipsnio 4 dalyje ir 18 straipsnio 2 dalyje minimais atvejais padavus prašymą dėl pakartotinio nagrinėjimo, atidedamas 1 dalyje nustatytas terminas.

Valstybė narė, į kurią kreipiamasi, atsakymą pateikia per tris mėnesius.

Gavusi atsakymą arba pasibaigus terminui, priimančioji valstybė narė tęsia 1 dalyje minimą procedūrą.

▼B

*21 straipsnis*

Jeigu priimančioji valstybė narė reikalauja, kad jos piliečiai, norintys pradėti arba vykdyti kurią nors 1 straipsnyje minimą veiklą, duotų priesaiką arba padarytų oficialų pareiškimą ir jeigu tokios priesaikos arba pareiškimo forma negali pasinaudoti kitos valstybės narės piliečiai, tokia valstybė narė užtikrina, kad suinteresuotam asmeniui būtų pasiūlyta kita tinkama ir lygiavertė priesaikos arba pareiškimo forma.

B. **Specialios nuostatos, susijusios su paslaugų teikimu**

*22 straipsnis*

1. Jeigu valstybė narė reikalauja, kad jos piliečiai, norintys pradėti arba vykdyti kurią nors 1 straipsnyje minimą veiklą, turėtų leidimą arba būtų profesinės organizacijos arba organo nariai arba būtų juose įsiregistravę, tokia valstybė narė tuos valstybių narių piliečius, kurie teikia paslaugas, nuo tokio reikalavimo atleidžia.

Suinteresuotas asmuo teikia paslaugas tomis pačiomis teisėmis ir įsipareigojimais, kaip ir priimančiosios valstybės narės piliečiai; visų pirma jis laikosi toje valstybėje narėje taikomų profesinių ar administracinių elgesio taisyklių.

Šiuo tikslu valstybės narės, siekdamos sudaryti sąlygas įgyvendinti jų teritorijoje galiojančias nuostatas dėl profesinio elgesio, be 2 dalyje minimo pranešimo apie teiktinas paslaugas gali reikalauti automatinės laikinos registracijos arba *pro forma* narystės profesinėje organizacijoje ar organe, arba alternatyvaus varianto - įregistravimo registre, jei tokia registracija arba narystė nenukels ilgesniam laikui ar kitokiu būdu neapsunkins paslaugų teikimo, ar nepareikalaus iš paslaugos teikėjo papildomų išlaidų.

Jeigu priimančioji valstybė, remdamasi antra pastraipa, patvirtina kokią nors priemonę arba sužino faktus, prieštaraujančius šioms nuostatoms, apie tai ji nedelsdama informuoja valstybę narę, kurioje yra įsisteigęs suinteresuotas asmuo.

2. Priimančioji valstybė narė gali reikalauti, kad atitinkamas asmuo kompetentingoms institucijoms iš anksto praneštų apie teiktinas paslaugas, jeigu projektą numatoma įgyvendinti jos teritorijoje.

3. Pagal 1 ir 2 dalis priimančioji valstybė narė gali pareikalauti, kad suinteresuotas asmuo pateiktų vieną arba daugiau dokumentų, kuriuose būtų tokia informacija:

— 2 dalyje nurodytas pranešimas,

— pažymėjimas, kad suinteresuotas asmuo toje valstybėje narėje, kurioje jis yra įsisteigęs, teisėtai vykdo nurodytą veiklą,

— pažymėjimas, kad suinteresuotas asmuo turi kokį nors diplomą (-us), pažymėjimą (-us) arba kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus, kurie yra būtini konkrečioms paslaugoms teikti, ir kad šios kvalifikacijos atitinka II skyriaus kriterijus arba jei yra išvardyti šios direktyvos III skyriuje,

— tam tikrais atvejais 23 straipsnio 2 dalyje nurodytas pažymėjimas.

4. Dokumentas arba dokumentai, apibrėžti 3 dalyje, negali būti pateikiami nuo jų išdavimo praėjus daugiau nei 12 mėnesių.

5. Jeigu valstybė narė laikinai arba visam laikui iš savo piliečio arba iš kitos valstybės narės piliečio, įsikūrusio jos teritorijoje, visiškai arba iš dalies atima teisę vykdyti kurią nors 1 straipsnyje minimą veiklą, ji atitinkamai užtikrina, kad iš jo laikinai arba visam laikui būtų paimtas pažymėjimas, minimas 3 dalies antroje įtraukoje.

C. **Bendros nuostatos dėl įsisteigimo teisės ir laisvės teikti paslaugas**

*23 straipsnis*

1. Jeigu priimančioje valstybėje narėje naudojimasis architekto profesiniu vardu, susijęs su kuria nors 1 straipsnyje minima veikla, yra reglamentuojamas, kitų valstybių narių piliečiai, atitinkantys II skyriuje

▼B

nustatytas sąlygas arba kurių 11 straipsnyje išvardyti diplomai, pažymėjimai arba kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai buvo pripažinti pagal 10 straipsnį, naudojasi profesiniu vardu ir jo sutrumpa, priimtais priimančiojoje valstybėje narėje, jei jie tenkina tos valstybės narės nustatytas praktinės mokymosi patirties sąlygas.

2. Jeigu valstybėje narėje pradėti 1 straipsnyje nurodytą veiklą arba ją vykdyti naudojantis architekto profesiniu vardu leidžiama, be II skyriuje išvardytų reikalavimų arba reikalavimo turėti 11 straipsnyje nurodytą diplomą, pažymėjimą arba kitą oficialias kvalifikacijas patvirtinantį dokumentą, tik baigus nustatytos trukmės praktines studijas, suinteresuotoji valstybė narė kaip pakankamą įrodymą pripažįsta kilmės arba gyvenamosios valstybės narės išduotą pažymėjimą, nurodantį, kad toje šalyje buvo įgyta atitinkamos trukmės praktinė patirtis. Kaip apibrėžta šioje dalyje, pakankamu įrodymu laikomas 4 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje minimas pažymėjimas.

*24 straipsnis*

1. Jeigu priimančioji valstybė narė reikalauja, kad jos piliečiai, norintys pradėti arba vykdyti 1 straipsnyje minimą veiklą, pateiktų įrodymus, kad jie nebuvo bankrutavę, ir jei ►**M4** pakeičiami žodžiais pagal 17 ir 18 straipsnius įsisteigimo atveju ir pagal 22 straipsnį paslaugų teikimo atveju ◄ pateikta informacija to neįrodo, ta valstybė priima pareiškimą prisiekus, o valstybėse, kuriose pareiškimas prisiekus nėra numatytas - oficialų atitinkamo asmens pareiškimą, pateiktą kompetentingai teismo arba administracinei institucijai arba, prireikus, kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios asmuo yra atvykęs, notarui ar kompetentingai profesinei organizacijai; ši institucija arba notaras išduoda pareiškimo prisiekus arba oficialaus pareiškimo autentiškumą patvirtinantį pažymėjimą.

Jeigu priimančioje valstybėje narėje turi būti įrodoma patikima finansinė padėtis, ta valstybė narė pripažįsta kitos valstybės narės bankų išduotus liudijimus lygiaverčiais jos teritorijoje išduotiems liudijimams.

2. Dokumentai, minimi 1 dalyje, negali būti pateikiami nuo jų išdavimo praėjus daugiau nei trims mėnesiams.

*25 straipsnis*

1. Jeigu priimančioji valstybė narė reikalauja, kad jos piliečiai, norintys pradėti arba vykdyti 1 straipsnyje minimą veiklą, pateiktų įrodymus, kad jie yra apsidraudę nuo finansinių padarinių, susijusių su jų profesiniais įsipareigojimais, ta valstybė pripažįsta kitos valstybės narės draudimo įmonių išduotus pažymėjimus lygiaverčiais jos teritorijoje išduotiems pažymėjimams. Tokiuose pažymėjimuose turi būti tiksliai nurodyta, kad draudikas laikosi priimančiosios valstybės narės įstatymų ir kitų teisės aktų dėl draudimo sąlygų ir apimties.

2. Pažymėjimai, minimi 1 dalyje, negali būti pateikiami nuo jų išdavimo praėjus daugiau nei trims mėnesiams.

*26 straipsnis*

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad suinteresuoti asmenys gautų informaciją apie priimančiosios valstybės narės įstatymus ir, prireikus, apie profesinę etiką.

Šiam tikslui valstybės narės gali steigti informacijos centrus, kuriuose šie asmenys gautų reikalingą informaciją. Priimančioji valstybė narė gali reikalauti, kad įsisteigimo atveju suinteresuoti asmenys kreiptųsi į tokius centrus.

2. Valstybės narės 1 dalyje nurodytus centrus gali įsteigti kompetentingose institucijose ir organuose, kuriuos jos paskiria iki 31 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos.

3. Valstybės narės pasirūpina, kad prireikus tokie asmenys savo pačių ir savo klientų labui įgytų kalbos įgūdžių, reikalingų dirbti pagal specialybę priimančioje valstybėje narėje.

▼B

VI SKYRIUS

**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

*27 straipsnis*

Jeigu kyla pagrįstų abejonių, priimančioji valstybė narė gali pareikalauti, kad kitos valstybės narės kompetentingos institucijos patvirtintų diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialias kvalifikacijas patvirtinančių dokumentų, išduotų tos kitos valstybės narės ir minimų II ir III skyriuose, autentiškumą.

*28 straipsnis*

Per 31 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytą laiką valstybės narės paskiria valdžios institucijas ir organus, kompetentingus išduoti arba priimti diplomus, pažymėjimus bei kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus, taip pat šioje direktyvoje nurodytus dokumentus bei informaciją, ir apie tai nedelsdamos praneša kitoms valstybėms narėms bei Komisijai.

*29 straipsnis*

Ši direktyva taip pat taikoma valstybių narių piliečiams, kurie pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 vykdo arba vykdys 1 straipsnyje minimą veiklą kaip pagal darbo sutartį dirbantys asmenys.

*30 straipsnis*

Praėjus ne daugiau nei trejiems metams nuo 31 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyto laikotarpio pabaigos, Komisija, remdamasi įgyta patirtimi, iš naujo peržiūri šią direktyvą ir prireikus, pasikonsultavusi su Patariamuoju komitetu, pateikia Tarybai pasiūlymus dėl pakeitimų. Taryba visus šiuos pasiūlymus išnagrinėja per vienerius metus.

*31 straipsnis*

1. Valstybės narės patvirtina priemones, kurios, įsigaliojusios per 24 mėnesius nuo pranešimo apie šią direktyvą, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

Tačiau valstybėms narėms nuo pranešimo dienos nustatomas trejų metų laikotarpis 22 straipsniui įgyvendinti.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės pagrindinių nuostatų tekstus.

*32 straipsnis*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.